

Keer op keer

Joyce Hes

Ballade van een onmogelijke liefde

Recept voor liefde:
alsof je een cake bakt
niet te veel boter
smeuïg wordt te zacht
of teveel eieren
potentie verliest kracht

Het gaat altijd om
de juiste mix
geduld en hartstocht
geven en grenzen stellen
vertrouwen en gezond wantrouwen
oppassen met oordelen vellen
ook al ben je diep gekwetst
onverstoorbaar zacht blijven
ook als liefde op oorlog gaat lijken

Maatvoering
de kern van de goede mix
maar de kern van onze liefde
was ongewis
was verlangen en gemis
was steeds een list
om de ander in zijn of haar vervoering
uit het veld te slaan

Was veroveren
het wonder kreeg ruim baan
om dan weer te onttoveren
om in plaats van een brug
een obstakel op het kruispunt
van onze wegen te slaan

Jij wierp een keur van verplichtingen op
en loyaliteiten aan exen, kinderen, coterieën en vrienden
ik voelde me kleiner en kleiner worden
verdween door het sleutelgat
van de deur die je voor me in het slot sloeg

Of dacht ik dat alleen
had geen oog voor de feiten
wilde een onmogelijke plek als nummer één

Is een verre God
een hemels paradijs
misschien beter voor mij
dan een man van vlees en bloed
van wie ik teveel eis?

Ik voelde me schuldig
jij je geclaimd
ons verlangen verdween
en toch vonden onze lichamen elkaar
als het wapengekletter was uitgewoed
en in de stilte
op het vroegere slagveld
klaprozen waren opgebloeid

Er was overgave
we hielden van elkaar
schat en liefste
waren woorden die niet zómaar
de ether vulden

Tot het liefdesbed weer pijnbank werd
we opgelucht afscheid namen
alsof niet verwond
de pil verguldend
met woorden als vrijheid
en verlost
en soms de wrok van: tijd vermorst.

Internetliefde

Ik vond je op de-date.nl
als Stefan nu acht jaar geleden
nu heet je Stan
op een andere site

In de tussentijd
hebben we ons
steeds aan/uit, aan/uit
aan elkaar en de liefde gewijd

Reizen gemaakt, gelachen
gehuild, gevreeën
we beleden het geloof in elkaar
met taal: zoals liefste en schat

Maar de wekker stond altijd ingesteld
onze dagen –het waren bij ons- maanden
waren bij voorbaat geteld
het vonnis werd elders geveld

Als een ex, een dochter
of een zoon
zich een weg tussen ons baande
en jij je liet verleiden

Nabijheid, gelegitimeerd, te vermijden
mijn zin in heftige trillingen
tussen jou en mij
ontaardde in rillingen

Ik verzon van alles aan tegenwicht
zwichtte toch, vond geen evenwicht
maar eb en vloed zijn niet in te dammen
je kwam en je ging

Als water ongrijpbaar
ik voelde me verloren vaak
achtergelaten
nat zand

Maar ook - na verloop van tijd-
weer maagdelijk onbetreden
door zon beschenen
open voor nieuwe mogelijkheden.

Beeld

Ik haalde stofjes uit je navel
en dacht: stel dat je niets zei
er gewoon was voor mij
je ogen vol aandacht
en dat je zo naast me lag

Stel dat je schokken geen huilen was
in het uur U maar mee balanceren
op de rand van het nu
je me niet zag als een gat in de tijd
waardoor je allang verdwenen was

Terwijl je -alles behalve ons portretjes-
op je nachtkastje zette
of boende tot mijn geur in je kussen bezweek
stel dat je keek echt keek naar mij
en me zag zoals ik was

Geen pop die je tegelijk
een kus en een klap kan geven

Dan was alles anders
verlangen gestold
tot een beeld dat bestond
al lang voor onze tijd
misschien zelfs vóór ieder leven.

Als ik aan ons denk

Als ik aan ons denk
word ik ronde en strakke lijnen gewaar
twee lichamen naast en door elkaar

Als ik aan ons denk
zie ik jouw nachtogen
zo zacht bijziend
de mijne zoeken dat het pijn doet

Als ik aan ons denk
huilend schreeuwend
vermengt zich een geschiedenis
zwart wit wordt grijs

Als ik aan ons denk
blijken we teveel verleden
slechts op doorreis
naar een heden

Waar geen tomtom
ons de weg wijst.

Verdwalen in jou

Verdwalen in jou
in jouw armen
jouw geuren
jouw mond

Rondom ons
vermengen zich kleuren
van zilverwit spiegelend
in het blauw
tot bloedrood stollend

Als de zon en de zee
paars parend
vallen we in elkaar
jij en ik
Eén.

Weerkerend afscheid

Keer op keer
groef in de wand
van leisteen
als tranen
uitgefreesd

Keer op keer
keer je weer naar mij

Wend ik me weer tot jou
zanderig zacht en dan
na verloop van tijd
wordt zand weer hard
en grijs en hoopt zich op

Slijpt de tijd zich voren in de huid
komen je slagen
als wind en regenvlagen
me bevragen

Trek ik me terug
zoek paradijselijke tuinen
in de beslotenheid
van mijn woestijn

Wacht niet meer
laat de elementen
tot me komen.

Liefdessonnet voor jou

Je mond is zoet je lippen zacht
en in je ogen trekt er plots een hemel open
die mij naar binnen vraagt, verwacht
ik zie een gastvrij liefdes God in je geslopen

Ik zoek een tepel in je borsthaarpracht
Je bent met je hand naar onderen gekropen
alwaar jou mijn geslacht toelacht
aan jou gewijd zal jij het dopen

Maar ook de wereld om je heen vraagt tijd
zoveel te doen nog en zoveel te willen
zoveel te zien nog en zoveel te lezen

Ik weet de wereld is geen paradijs
en liefdes-honger valt niet echt te stillen
maar huid op huid heb ik niets te vrezen.

Ik houd van jou

Ik houd van jou
van dat jongetje in jou
dat raketten bouwde

Dat bommen bijna deed ontploffen
in zijn huis

Dat jongetje
dat God speelde
in zijn zelf gemaakte lab

Mensen onbegrijpelijk
gevaarlijk soort
op afstand hield

Ik houd van jou
dat jongetje in jou
dat vocht om man te worden
de wereld was één strijdtoneel

En jij nam daar ten slotte toch
je trots een weg banend
gehavend maar alert voor het gevecht
aan deel

Ik houd van jou
de man in jou
die snakkend naar adem
maar stoer en groot

Mij je ware inborst bood
En zacht duwde naar je schoot.

Van moment op moment

Je ligt naast me
ik sabbel op een oor
ik ben je schat en je lief
toch tussendoor
klinken dissonanten

De fluit klinkt te hard
de viool te schel
de cello broemt
en uit vele kelen
klinkt het hol

Zwaaiend met je stokje
jij dirigent
wil je harmonie
in al je stemmen
en instrumenten
steeds harder zwaai je
maar hoe harder je zwaait
hoe meer je overvraagt

Het orkest
is naar huis gegaan
en jij blijft daar eenzaam staan
verslagen lijk je

En ik
ben je schat en je lief niet meer
ik ben Dag en Groet
en leegte op papier.

Alles vergaat

Alles vergaat
zoals de kus
ik proef je zachte
sensuele lippen nog

Alles vervluchtigt
zoals die cederhouten
mannenlucht
die op je kussen
na bleef geuren
waarin ik mijn neus kon verbergen
als je er niet was

Alles wijkt
zoals de stap
die je aarzelend zette
bang voor ieder korreltje
onder je blote voeten
als een prins
die alleen
dikke fluweelzachte tapijten
betrad

Of zoals je ogen
die me nooit meer
zo wild liefdevol
aan zullen kijken
één met mij en het moment

Alles wendt
keert en roert zich
slaat bladzijden om
laat ze verwaaien
in de herfstwind
bloedrood of roestbruin
wat overblijft zijn resten
zijn woorden

Asgrijs
dwarrelend op wit papier.

Laat me raden

Laat me raden:
je bent een vlinder (op leeftijd)
goudkleurige vleugels
fladder je naar het hart
van mijn bloem
kust het in het voorbijgaan

naar elders
is je bestemming
naar waar
weet je niet

laat me raden: ik kus je
niet maar laat je voorbijgaan

of toch verstrengeling?

Thuis komen

Gevonden
waar het verlangen
zo naar zocht

Wanhopig zoekend
tussen puinhopen
of tussen resten hoop

Waarnaar op zoek
een vage notie
van wat ooit heelheid was

Daar op mijn
nog net niet versleten
al wel verbleekte bank

Vond ik jou
mijn huis

Woonde er dat moment
vond er mijn fundament.

Voor jou

Je huid
is de mijne
geworden
onbegrensde geilheid
tintelt tijdloos

Als mijn vingers
zich tastend
een weg banen
door je borstharen

Naar een zachte slurf
die zich opricht
trompetterend fier
onder
mijn strelen

Zich dan binnendringt
stampend snuivend
oerwouddier

En ik aarde
trillend golvend
meebewegen.

6 maart 9.22 uur

Als ik aantrek
maand, dag, uur

De wangen bol
van weg te blazen wind
of rood van vuur
of juist strak gespannen
van ingehouden koude
vriesvlies over het blauw

Doe ik mijn ogen dicht
verlaat dit ogenblik

Zie ik jou

alsof

alsof

alsof

je niet bent opgelost

in de wind
het vuur
de kou.

Contact

Stop contact
staat op je gezicht
te lezen

Ik vrees je
houd mijn hart vast
wat wordt verwacht

Van mij
wat weet ik
niet meer

En dan de koetjes
en kalfjes
in de wei

Die geen wei meer is
maar meer heeft
van een woestenij

Verwoeste bomen
die je doen
denken

Aan het landschap
van je jeugd
ver van mijn bed

En ik omgeven door
prikkeldraad
explosies
in mijn ouders kamer

Aarzeling van handen
die naar elkaar reiken
over verleden heen

Wanden die wijken
telkens weer
tussen jou en mij
tussen jou en mij.

Es war einmal

Rustig trekken we
onze kleren uit
vouwen een broek over de rand

Flossen de tanden
wassen handen en geslacht
leggen een handdoek klaar

De matras geen springplank meer
liggen we vredig naast elkaar
het heftige verlangen, es war einmal

Leven laat sporen achter
als wij iets van de ander willen
checken we onze agenda

Exen, kinderen, vrienden, boeken
die wachten
wij verwachten niet van de ander
wat we zelf niet kunnen geven

De ratio beheerst ons leven.

De zee
waarom de zee

De golven
waarom de golven

De zon
waarom de zon

De mensen
waarom de mensen

De boulevard
waarom de boulevard

Jij niet
waarom jij niet...

Ontknoping

Trilling waarvandaan
beroerde mijn oppervlak
trok er voren in

Totdat ik oud werd
en mijn huid me ging omgeven
als een oude jas

Verhullend wat was
en toch zie jij me nu pas
jij mijn ontknoping.

Als jij me zoekt

Als jij me zoekt, zal ik er zijn
maar jij, je zoekt me niet

Als jij me roept, zal ik er zijn
maar jij, je stem is elders

Als jij me vraagt, waar ben je toch
verstoppertje voor twee

Verberg ik mij niet meer
want jij, je speelt niet mee

En jij, je vindt me niet, niet meer
en ik, ik weet je elders.

Hoe moeilijk liefde is

Liefde is:
tegen de klippen op
van je houden

Liefde is: koesteren en warmen
tot uit een ei een kuiken komt

Is broeden non stop
is weten
dat het ei ook kapot kan zijn

Liefde is: bloeden
veel bloed
opdat er leven is

Liefde is: vergeten
het bloed vergeten
dat er vloeide
en alleen maar zacht in je armen
willen vallen
als in een bad
waarin je verdrinkt.

Het toneelstuk van jou en mij

Er zit een graaf in jou
charmant en eminent
die graag gezien is
zijn klassieken kent
dames vertroetelt en verwent

Er zit een koningin in mij
een bijenkoningin
zij wil heersen en behagen
eenzaam is zij
in haar behoefte aan bewondering

Er zit een kille, nare, oude man
in jou die door een spleet in de gordijnen
kijkt naar mij de wanhoop nabij
en bang is voor de burens

Er zit een gek oud wijf
in mij die het liefst as op haar hoofd strooit
en haar kleren scheurend
langs de straten loopt
en schreeuwt: kijk mij, kijk mij

Er zit een kwetsbaar kind
in jou dat naar adem snakt
geen lucht krijgt
en in zijn benauwenis
wegloopt van de mensen
een hoekje zoekt
en als een hond hijgt en hijgt

Er zit een kwetsbaar kind
in mij dat voor de woede vlucht
die om haar heen een uitweg zoekt
inslag van bommen en granaten
de littekens van scherven in haar huid
de wonden die steeds onverwacht
toch open raken

En wij
ik en jij
de graaf, de koningin,
de nare man, het gekke wijf
het kwetsbare kind
wij spelen samen in dit stuk dat leven heet
ten volle de op ons lijf geschreven rollen.

De waarheid

Dè waarheid bestaat niet
is kleine stukjes wij, ik en jij
als scherfjes
puzzelstukjes
ze kunnen samen
mits goedgelegd
een hemel vormen

Maar vaak
zijn er stukjes weg
blaast er een storm overheen
blijven er scherfjes over
waarmee ik een hart kerf
in een steen.

Waarneming

Zo teder
leg jij de ketting
om haar slanke hals
als in een wals
zo voorzichtig

Zo teder
als je vingers
een haakje raken
het slotje doen
als in vroeger dagen

Zo teder
weet jij haar
steeds te omringen
voedt jij haar
met je herinneringen

Zij de vrouw
die jou haar maagdenvlies
en je kinderen gaf
jij haar eerste
zij je laatste
tot haar geest
het flakkerend begaf.

En ik die daar op een hoekje, ver van jou af
dit beeld van jou en haar zo helder zag.

Bezet

Je bent bezet
zeg je
steeds na enige of geruime tijd
van liefde
wijs je me terecht
want zoals je zegt:
je bent moreel en emotioneel bezet

Alsof "getrouwd"
een mens kan met een lot getrouwd zijn
immers
ik kon en kan het weten
maar ik zag het teken niet
ben al die tijd al
mijn bril vergeten
en heb er nu al zolang
niet meer op gelet.

Valentijn

Negenenzestig
voor jou zei je
is liefde alles of niets

Vijfenzestig
voor mij zei ik
heeft Valentijn betekenis

Bijna zeventig
voor jou zei je telt die dag niet
voor jou is 't commercie

Net vijfenzestig
voor mij zei ik
bestaat romantiek

Veertien februari
je belde me
je meldde
de noodzaak
van afbouw van de relatie
met vaste stem
want voor jou
zei je is liefde alles of niets

Ik dacht op die dag
juist op die dag
niet aan degradatie
maar: ondanks alles
of juist dankzij alles
houd ik van hem.

Ouderwets

Coterieën
en statuur
brievenbus
of hemelpoort
in plaats van kut

Auto in plaats van oto
baba in plaats van stront
de woorden die jij vond
waren hopeloos
maar ook ontroerend uit de tijd

Ouderwets tot op het bot
maar nu, nu je me tot slot
verliet

Liet je je kleinzoon
trots op je iPhone
spelen
met chimpansees
puzzeltjes en wat al niet

Toch bleven je stoelen
kraken en je lampen bleven schemeren
en boven je meest geliefde plek
hingen als ode aan het verleden
je vaders en je moeders portret.

Een wandeling in de Kennemerduinen

Het was een mooie dag
in de Kennemerduinen
je was hier al zo vaak geweest met haar

Je wist: hier rechts en dan weer links
en dan nog even
en dan die duintop over
en dan..

Verderop gloorde een gelegenheid
je wist het zeker
waar je heerlijke pannenkoeken kon eten

En ik, ik was verliefd
en dacht: hij weet het beter
zette een stap en nog een stap
raakte vermoeid en zweette

Maar jij, je was zo zeker
totdat de bui losbrak
je een paraplu opstak
en ver voor me uit beende

Naar wat geen pannenkoekenhuisje was
maar een fikse doorntak
waaraan eerst jij en daarna ik me stak

Je wist het steeds minder zeker
toen was het de beurt aan mij
om tactisch toch te vragen
of we niet een verkeerde zijweg waren ingeslagen

rillend en tot op het bot nat.

Compleet

Compleet
mens
je bent heel
je bent af

zeg je

ben je klaar
voor het graf?

Het einde

Het einde kan niet anders zijn
dan een gedicht
compact en rond
niet de tederheid van je mond
die de mijne vond

Het einde kan niet anders zijn
dan woorden
waarin taal een uitweg vond
niet je geslacht dat dan weer hard
dan weer zacht
lag in mijn hand

Het einde kan niet anders zijn
dan een ode een monument
voor wat
zoals je dochter zei
geen basis had

Maar zij
zag onze naaktheid niet
en hoe ik me verschool
tussen jouw sleutelbeen en nek
en hoe jij zo intens genoot
van al mijn nat

Het einde kan niet anders zijn
dan proza geen poëzie
gewoon de constatering van een feit
een punt achter een zin
die al te lang was uitgedijd.

Griekenland

Resten van beschaving

Ik struikel over
stenen, struikelstenen
in Duitsland

In Polen over
resten verbrandingsovens

Over grafstenen
die voor wegeaanleg werden gebruikt
of Torahs die eerst geroofd, nu
in bezemkasten liggen opgebaard

In Griekenland struikel ik
over halve pilaren

Schots en scheef
de herinnering

Aan wat beschaving
heet
en ooit in Delphi
door een slangachtig wezen voorspeld
nu al zolang in gang gezet, bijna opnieuw
is vergeten.

Olympia:

de machtige Zeus
de machtige stier
de machtige haan

moeder van de godinnen Rhea
van haar troon gestoten

stoere atleten
discuswerpers
meten hun kracht

en jij 's nachts
naast me in gevecht
met de AI- macht
van rondzingend gespuis
dat kleine angels in je zet.

Demitsana

Een harsig parfum
dat in de bergen hangt
een leeg hotel
dat zijn naam aan het dorp dankt

En stilte
niet te vergeten stilte
de stilte van de sterren
van de ruimte

Die ons vangt
bijna dodelijk
zonder vangrail.

's Nachts

Ik zie je gezicht
en voel je handen
teder naar me grijpen
je wil me vangen
als ik val
maar ik laat me niet vangen
ik val liever.

Sprookje

Ik zoek naar woorden
die jou wakker kussen
morgenvroeg
en je wangen
jongensachtig
zullen kleuren
en je gezicht nu zo stroef
zacht maken
en je ogen weer doen stralen
alsof je ergens aan de waterkant
de kikker vindt
die voor altijd in jouw prinses verandert.

Bij nader inzien

Tussen het: ik wil
en het: ik houd van je
ligt een wereld van verschil
die ik steeds iedere dag
aan het overbruggen ben

omdat jij, mijn overkant
me blijft wenken.

.

Kapot

Mijn liefde is kapot
zei je
dat wil zeggen
je stuurde een emailbericht
met de volgende inhoud:
ik kan niet verder met je
mijn liefde is kapot
of woorden van gelijke strekking

En ik vroeg me af of jij dacht
dat jij het nu uit had gemaakt
want ik dacht dat ik dat allang had gedaan
door bij jou weg te gaan
of iets wat op jou toch die indruk
gemaakt moest hebben

Hoe ijverig zijn we
en hoe competitief
in het nee zeggen tegen de ander
zodat die ander zich gekwetst en vernederd kan voelen
of is het juist andersom
wil de meest gekwetste partij
de ander het diepste raken?

En waarom is: het spijt me
een verboden woord
en waarom kunnen we niet lachen
om wat ons in de ander of in onszelf het meeste stoort

Waarom kunnen we niet vergeven
niet leven en laten leven

En waarom kunnen we niet liefhebben
want liefde is toch sorry zeggen, vergeven en laten leven
en lachen om wat je in de ander en in jezelf stoort.

Terugblik

Zoals je geslacht een slakje werd
en tussen je benen
je stoere sterke benen verdween

Zoals je sensuele mond
vol verhalen over vrouwen en vriendinnen
en al wie jou omringen
zacht werd en verstomde
zich naar me toe bewoog

Al mijn sappen
van boven en van onder
uit me zoog

Zoals je gespierde armen
me niet opvingen
als ik gewond van jou
niet verder wou
hoopte stiekem hoopte
op verstrengelingen

Zo worstelden we
ons samen
sprankelend
wild ademend
dan weer verveeld
van herhaling van patronen
door de tijd heen
die maar niet wou lonen.

Entre acte: de kus van Rodin

De kus van Rodin
wij, jij en ik
we liepen er omheen

Om de verstrengelde lichamen
van wit gips
ik wist nog
hoe ik verdronk in jouw mond

Maar jij bestond allang niet meer
uit de half geopende wond
van de herinnering

Terwijl ik nog wist
precies wist
hoe mijn tong je gehemelte binnenging
hoe mijn handen
de jouwe vonden
mijn tanden probeerden te wijken
voor het zachte vlees
van je geslacht dat rees

Waarom ben je vergeten
hoe je lichaam me de weg wees

Waarvoor ben je bang?

Van liever lijden

Overal gaan knoppen open
alles ontluikt
alleen in mijn hoofd
zijn de luiken gesloten

In mijn hoofd zijn je woorden
je laatste woorden blijven steken
groef in de plaat
gedachten als kunstgrepen
van wat zich niet grijpen laat

Bewegen mijn voeten
naar voren, zien het gras niet
voel ik alleen
de doornen
die je in me stak

Het roekoe van de duiven
de uitgelaten stemmen
geknars van remmen
van een fiets
en daarbovenuit gelach
als het uitelkaar vallen van het niets

Loop ik als een blinde zonder stok
malend als een koe
één en al kop
slepende tred
bijna dood geplet
omdat ik niet heb opgelet

Over jou
over jou
over jou

Waarom denk ik toch
dat ik van je hou?

Dialogue interne

Als jij me zou vragen wie ik ben
maar dat doe je niet
waarom zou je ook
je denkt te weten wie ik ben
we denken allemaal te weten
wie de ander is

Zou ik zeggen
dat ik het ook niet weet
nooit geweten heb eigenlijk
waarom zou ik ook
heeft ooit iemand mij gezegd:
je moet wel weten wie je bent

Als je aan dit leven begint
wie je wilt zijn op zijn minst
of wat je niet wilt zijn
of op zijn minst
wat je wilt bereiken
of op zijn minst wat je geleerd wilt hebben

Nee dus, toch maar aan de slag gegaan
heb wat lopen knutselen
vallen en opstaan, je kent het wel
her en der een ideaal, een baan, een kind, een man
een mislukt gevoel, muren die in de weg staan
en maar doorgaan

Wachten op de afloop
denken, hopen dat ik dan ik ben
ik geworden ben.

.

